

בס"ד, ט' אייר תשע"ט, 3-12-2-1209/ע"ט

לכבוד

הרב החשוב, מזכה הרבים, תהלתו בקהל חסידים, הרה"ג ר' יחזקאל מנהו שליט"א

שלום רב,

לשאלתו בדבר ציבור הכללי, ובפרט בני תורה ספרדים, המתארחים בבתי מלון ומקומות הסעדה ששם הבישול נעשה כדעת הרמ"א, שהישראל רק מדליק את האש, והגויים ממשיכים את הבישול, האם יכולים להסתמך על כך ולהתארח במקומות כאלה שמפוקחים ע"י הרבנות בלבד ללא מהדרין שהם רוב המקומות בארץ ישראל שמבשלים ע"פ שיטת הרמ"א,

הנה אין ספק שחובה קדושה לקיים בישול ישראל בכלל המסעדות שהם תחת השגחה, ואמנם יש שנוהגים כדעת הרמ"א שהישראל ידליק את האש, אך ב"ה ישנם מסעדות עם כשרות המקפידים שיהיה בישול ישראל אף לשיטת מרן הבית יוסף, שאין די בכך שהישראל מדליק את האש, אלא גם הוא מניח את הקדרות על האש, לקיים בישול ישראל גם לשיטת מרן הב"י, וכאן המקום להזכיר, כי בבתי מלון ובמסעדות ציבוריות ואולמות, יש להשתדל מאד ולעשות לפי כל הדעות, ולחוש לכל הדעות, הן בענין הסירכות, והן בענין כשרות היין לברכת הגפן, והן לענין בישולי גויים, שיש לחוש לאורחים הספרדים המגיעים לשם, שמקפידים לילך בכל הליכותיהם כדעת מרן הש"ע שהיה מרא דאתרא בארץ ישראל, וגם הרמ"א כתב עליו בתשובה (סימן מה) כי כל החולק על הבית יוסף כחולק על השכינה, ע"ש. ואם כן היאך לא נחוש לדעת הב"י בענין בישולי גויים.

ויודע אני שבכמה השגחות של איזה בדצ"ם שונים, חוששין לכל מיני דעות, ובכללם בענין מעשר ביי"ש, וחוששין לסברת החזו"א בכל מיני ענינים, וא"כ תמוה שאינם חוששין לדעת מרן הב"י בענין בישולי גויים ועושים לכתחלה כדעת הרמ"א, להסתפק בהדלקת האש ע"י ישראל בבוקר בבוקר.

וכמו כן יש להזהיר בענין אכילת דגים בחלב שלדידן ראוי מאד להחמיר בזה אחר שבב"י סימן פז מבואר לאסור דגים בחלב כמו דגים עם בשר. ואע"פ שספרדי המיקל בזה וסומך על דברי החיד"א, יש לו על מה לסמוך, מ"מ רבים מבני עדות המזרח חוששין לדברי הב"י כפי שמופיעים בדפוסים אצלינו בסימן פז, וכן דעת כמה וכמה אחרונים, לכן מן הראוי להחמיר בזה עכ"פ לדידן.

ואמנם מה שמרן הב"י מיקל, והרמ"א מחמיר, ראוי לנהוג כן באולמות ובתי מלון, כי יש בין האורחים רבים מבני אשכנז ההולכים בכל הליכותיהם כדעת הרמ"א, וכגון בענין נותן טעם בר נותן טעם בהיתרא, שלדעת מרן הב"י אפשר להקל בזה אף לכתחלה, ולכן תבנית שאפו בה בורקס חלבי, ואחר כך ניקו אותה היטב, מותר לאפות בה עוגת פרווה, כמו בורקס תפוח

אדמה, על מנת שיאכלו עוגה זו בארוחה בשרית, שלדעת מרן הבי" נ"ט בר נ"ט לכתחלה, וכמ"ש בבדק הבית סי' צה. וכן פסק מהר"א בן טאווה בחוט המשולש, וכ"ד הרב בית דוד, מרן החיד"א, מהר"י עייאש, בס' פני דוד, ועוד אחרונים. ומ"מ במקומות ציבוריים יש לנהוג להחמיר כדעת הרמ"א מפני האורחים הבאים שם.

וספרדי שמעוניין להקפיד לעשות כדעת מרן הש"ע, יכנס לאכול במסעדות שיש להם תעודה המעידה על כך שיש במקום בישול ישראל כדעת מרן הבית יוסף.

ובמה שישנם ספרדים שומרי תורה ומסורת שאינם מודעים לזה, ואוכלים במסעדות שיש עליהם תעודת כשרות רגילה ונכשלים בזה, הנה אע"פ שראוי להחמיר לכתחלה ולאכול כפי שיטת מרן הש"ע, מ"מ מבואר בספר ילקוט יוסף קיצור ש"ע (יו"ד סי' קי"ג הלכות בישולי גויים סעיף ד'), שמסעדות ובתי מלון שהסקת האש נעשית ע"י ישראל, הספרדים צריכים להדר לכתחלה, שהמשגיח יתן הקדרה על האש, אך מי שמיקל במקומות ציבוריים שהמשגיח מדליק רק את האש, יש לו על מה לסמוך מכמה ספיקות, שמא הלכה כהסוברים שדי בכך שהישראל מדליק את האש, ושמא הלכה כהסוברים שאין איסור בישולי גויים אלא בבית הגוי, אבל אם הגוי בא אצלנו ובישל אין איסור, ושמא פועל גוי שהוא שכיר של ישראל ידו כבעל הבית, ואין בזה משום בישולי גויים, ושמא כל שעושה לרבים ולא לצורך אדם מסויים אין בו איסור, לכן אותם שנכנסים ואוכלים במסעדות שיש עליהם תעודת כשרות, אין הם נכשלים באיסור בישולי גויים, אך המחמיר יקפיד על תעודת כשרות שהיא לכולי עלמא.

בברכת התורה,

יצחק יוסף

הראשון לציון הרב הראשי לישראל
ונשיא הרבנות הראשית לישראל

